

MAGYAR KURIR

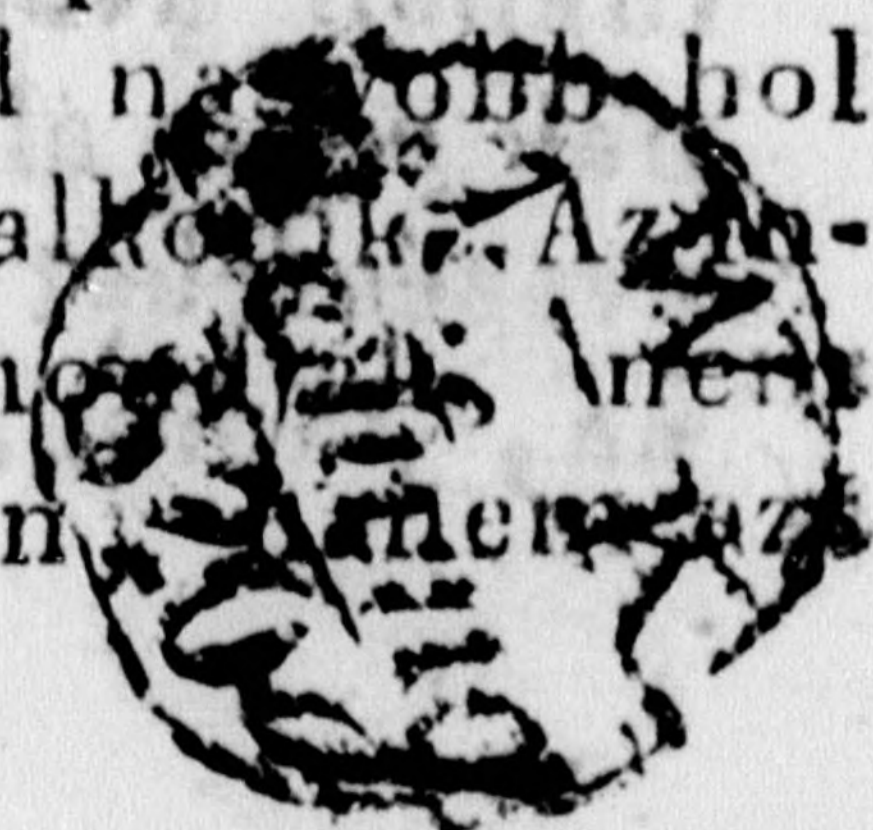
Bétsből, Pénteken, Februarius' 4-dik én 1820.

Spanyol Ország.

A' Bavariai Közönséges Ujságban ily tudósításokat olvasunk a' Spanyol Országból hirtelen széllyel futott hírekről: — „A' Madridi Udv. Ujságban Jan. 11-dikéig legkissebb említés nem tétetik a' Kadixi új történetekről. Hanem ebből keveset lehet kihozni; ebben a' Porlier' és Lascy' próbatételeikről se' tétetett volt semmi emlékezés, pedig a' következés idővel valóságnak mutatta-ki a' dolgot. Azon tudósítások, mellyek az Andalusiai most előfordult történetekről a' Párisi Ujságlevelekben kiadattattak, mint látszik, három Kuriroknak beszédjéből vették eredeteket, a' kik két napok alatt Madridből Párisba érkeztek, 's még más néhányakéból, a' kik London felé Párison utoztak által. A' Jan. 21-dikén költ Gazette-de-France már valami verekedést is emleget, melyben a' támadókat a' Királyhoz való hűségben megmaradott tengeri katonák visszaverték volna. A' Párisban ugyan ezen napon kijött Journal-des-debats csupa hamis költeménynek lenni erőssíti, hogy a' Király Madridből elfutott volna. A' Párisi Renommée pedig 10,000-re teszi a' támodók' számát, 's azt erőssíti, hogy a' tisztek is sokan részi vettek a' támodásban, 's a' kik között sok olyanok találtatnak, kik magokat az utolsó hadakozásban megkülömböztették; mások, kik a' támodókkal egygyetérteni nem akartak, letétetvén, altisztek és közkatonák tétettek hel-

lyekbe. Mondják, hogy Xeres, Medina-Sidonia, Carmona, Eciya 's még Sevilla is az Insurgensek' kezében volnának, melly utolsóban sok hadi készültek találtatnak; azt is mondják, hogy Guerilássaik által már a' Siera-Morenai szoros utakat is elfoglaltattak volna, 's hogy Madrid felé készülének, a' hol vélek egygyetértő tisztek találtatnak; sőt hogy már ezen fő városbéli őrző seregben is jelei látszanának a' lázzadásnak.“ Azonban megjegyzést érdemel, hogy maga a' Renommée, ki mind ezeket hirdeti, megvallja, hogy mind ezeknek további megvalóságosulásra van szüksége.

Déli Francia Ország határaitól Jan. 16-dikán: — „Itt néhány napoktól fogva oly hírek kezdettek szárnyalni, hogy Andalusianban valami nagy insurrekció ütött volna ki, melly a' maga kezdetét Kadixban vévén annyival hamarabb elterjedett, hogy az Expeditzióhoz tartozó armádnak Alsó Andalusianban fekvő csapatjai is azonnal az Insurgensekhez csatolták magokat 's a' Kadixi erősségekben 's a' kikötőhelyben lévő hadi hajókon találtató katonaságot is a' magok részekre hajtották. Mondják, hogy ezen Insurgensek oly reménség által tápláltatnak, hogy az Országnak más tartományai által is segittetni fognak, mellyekben, mint tudva van, a' fő nemesi és papi renden kívül, a' lakosok között, hol nagyobb hol kisebb nyughatatlanság uralkodik. Az Insurgensek, mint ezt is megvallják, nem támodtak-fel a' Király ellen.

akarják tölle megnyerni, hogy a' Cortesek által dekretáltatott Constituziót a' Status' törvényének lenni esmerje. Igy hangzanak az első tudósítások ezen történetről, a' melynek fontos következései lehetnek, ha bár ezen tudósítások még eddig nagyon kétségesek is. Ezen dolgokról, ha valósággal így volnának is, egy hamar bizonyos tudósításokat kapni bajos leszen. *Madridból* hiteles magános levelekre szert tenni azért bajos, hogy maga a' közönség se tudhat egész valóságot, mert a' lehetőségig titkolják előtte. Még most csak Kuriroktól 's Utazóktól érthetünk valamit, mind addig, míg Angliából a' bizonyosabb tudósítások meg nem érkeznek."

Minthogy hát ezen nevezetes történetről bizonyos tudósításokat kapni ily bajos: tehát mindent ide teszünk, a' mi erről eddig szemünk elejébe került, annyival is inkább, hogy az itt alább következő tudósítások, noha ezek is csak az előbbieneknek tárgyát foglalják magokban, még is különböznek némely környülállásokra nézve, 's az is kilátszik belőlök, hogy a' dolog, fájdalom! nem egészen csupa költemény.

A' *Constitutzionel* Párisban egy levelet közöl Január. 22-dikén, mint a' melly *Madridból* Jan. 10-dikén indult volna. Micsoda úton vette, nem írja. A' levél foglalata ez: —"

„A' Déli Amérikába rendeltetett nagy expeditzióhoz tartozó seregeknél, nevezetesen azon négy Batalionoknál, melyek a' Siera-de-Ronda' tövében Las Cabezas, Espera, és Villa-Martin nevű falukban kvártélyoztak, midőn a' Királynak ezen akarata, hogy Amérikába kell évezésseket venni, tudokra adatott volna, támadás ütött-ki. Ezen négy Bata-

lionokmagokat, egy Oberstlieutenánnak vezérlése alatt özszezsatolván, nem soká több csapatok is hozzájuk csatolták magokat, 's ekkor ők csak hamarjában Arcos felé vették útjokat, a' hol az expeditzió' fő vezérének Gróf Calderonnak fő hadi szállása volt, 's a' nélkül, hogy meneteljeiről előre való jelentést tettek volna, a' városba bementek, 's a' nevezett fő vezért Generál Stábjával együtt elfogták. Generális Fournas, a' második vezér, egy kivándorlott Frantzia, ellent akart állani, de keresztül dőfték. Ezen rebellis kezdetnek megtétele után Radiksnek vették útjokat a' támadók, melly csak négy mértföldnyire esik Arcostól, 's megérkezvén, a' kikötőhely' öblének legnevezetesebb erősségére, a' Trocadérorra, hol a' magazinok és fegyveres házak találtnak, reá ütöttek. Mitsoda kimenetele lett ezen próbatételjeknek, ez eránt különböznek a' tudósítások. Némellyek szerint két oráig tartott verekedés után elfoglalták a' Trokadérót, Radiks nékiek kaput nyitott, 's azolta ezen városban a' polgárok és katonák egygyesületének kiáltó szava (parolája) a' Cortesek' Constituziója. Mások szerint, kik a' dolgok felől jobban tudósittatva lenni látszanak, az Insurgensek a' Trokaderótól visszaverettetvén. a' helyett, hogy Radiksra mentek volna, útjokat, Generális Calderont is az Adjutánsaival 's néhány polgári tisztviselőikkel egygyütt, magokkal hurczolván, a' Ronda' hegyei közé vették. Egyebet valami bizonyosabbat tudni még eddig nem lehet. Itt Madridban a' nyughatatlanok nagyon szembetűnő; az itt lévő őrző seregek ellen szükséges előrevigyázási eszközök vétettek elé. A' Királyi testőrző seregnek lovaik éjjel nappal nyergelve vagynak. Nagyon igaz, hogy az utóbbi fináncz-rendelések a' Radiksi lakosokban igen ártal-

mas érzékenységet gerjesztettek. Mindjárt a' sárga hidegtől való megszabadulás után 14 milliót kellett volna fizetni az Amerika ellen való expedízióra, melly summának felhajtására a' Consuladó legkeményebb eszközöket fordít, a' tulajdönt letartóztatja, 's a' házbért még a' lakosok kezében elzállogosittatja. A' mi a' katonákat illeti, ezek irtóznak a' tengeren túl való szolgálattól, 's fájdalom nem is ok nélkül, minthogy azok közül, kik oda mentek, még egy se' jött vissza. A' tiszteknek pedig még más nagy baja is van, ezek többire részesei voltak a' Porlier, Lascy, Mina, Renovales, és Odonell próbatételeiknek, melyre nézve mint a' Guerilla vezérek is nagyobbadon elküldtetnek, meglövettetnek, felakasztatnak, számkivettetnek, vagy egyébképpen büntettetnek. Ha ezeknek számához, melly százakra telik, az ő atyjait, barátjaikat, és egyéb jó embereiket hozzá adjuk, nem láthatjuk semmi örvendetes resultatumát. Még a' fő nemesség és papság is ezereket számol a' hozzátartozók közül a' számkivettek közt.

Ugyancsak a' Constituzionel azt a' megjegyzést teszi a' Párisi Czikkelyek közt eléforduló Spanyol dolgokról, hogy egy Frantzia Ujságlevélnek ezen erőssítését, hogy Kadiks a' támadók' kezében volna, a' Párisban lévő Spanyol Követség a' maga ellenmondása által még nem czáfolta. Az újabb és pontosabb tudósításokat mindenek nagyon várják.

A' Renommée erőssíti Párisban Jan. 22-dikén, hogy a' Spanyol Országlószék parancsolatjából onnét *Irunon* által semmi féle leveleket Frantzia Országba által nem hocsátanak. Annál könnyebben meg lehet 'hát magyarázni azon sok egymás-

nal ellentmondó híreket, mellyek egy időtől fogva Bordeaux és Bayonne városaikból a' Párisi Börsébe érkeztek. Mint-hogy bizonyos tudósításokat nem lehet kapni, minden féle egymással ellenkező hírek felkapattatván széllyel szóratnak. Már annyira mentek, hogy azt erőssítik, hogy a' lázzadás Andalusziából tovább is kiterjedett volna, 's kivált az olyan városokban mutatná inkább magát, a' hol őrző seregek találtatnak.

Ide teszünk a' Gazette-de-Francéból ugyan ezen tárgyról még egy Czikkelyt, annyival is inkább, mint hogy ebben is találunk némely olyan környülállásokat, mellyek a' feljebb felhozott tudósításokban nem találtattak: —“

„Még mind fogyatkozásunk van a' Kadiks körül előfordult történeteknek bizonyos előadattatására nézve. Abba minden eddig vett tudósításaink megegyeznek, hogy a' Ronda' tövében feküdt Regementeknek, mellyek az Amerikai expedízióhoz rendeltettek, négy Batalionnyaik csinálták az első zendülést, kik a' fő vezérre Gróf Calderonra hirtelen reamenvén ötöt Stábjával egygyütt véletlenül meglepték, 's a' hegyek közzé elhurczolták, a' második fő vezért pedig nagyon megsebesítették; azután Leon szigetén San - Fernandó várát elfoglalták, 's a' Tengeri Ministert Don Cisneros Balthasárt, ki ott az expedíziónak organizálásában foglalatoskodott, letartóztatják. Mondják, hogy a' támadóknak egygyik vezére valami Miranda nevű tiszt volna. Mondják, hogy a' mellett is, hogy a' tengeri katonák a' Trocaderónak oltalmazásában magokat nagyon jól viselték, Kadiksra nézve csakugyan még is nagy félelem uralkodik. Jan. 10-dikén *Sevillából* megérkeztek levelek Mad-

ridba, de Kadiksból egy se'. Mihellyest ezen támodásnak híre Madridba megérkezett, a' nép azonnal öszszefutott a' K. palota előtt, hanem a' strázsák által nem soká elszélesztetett, de a' nélkül, hogy legkissebb rendetlenség történt volna.

Nagy Britannia.

Az innét érkező tudósítások még most is csak az öt Billeket illető vetkedésekkel vannak tele. Az Ellenző részről nagyon kikelt az alsó háznak egyik ülésében *Magdonald* nevű tag azon *Bill* ellen, melly által a' *Pamphletteket* stempelfizetés alá akarják vonni a' Ministerek: — „A' pamphletteket, így „beszélte *Magdonald*, nem azért, hogy „a' Státus' jövedelme sikeresítették, hanem, hogy az ilyen irások annál kevesebb kezekben foroghassanak, stempel „alá vetni, 's azoknak Kiadójiktól, nem „azért mint eddig szokásban volt, hogy „ezek már büntételre való czélzást nyilatkoztattattak, hanem abból a' még egészen „szen bizontalan okból, hogy talám bünt „tehetnek, kezességet kivánni, nagyon „veszedelmes újítás, 's az Angliai Con- „sütziót nagyon megsérti.“ — Ezen principiumnak előre való bocsátása után ily akár melly heves Radikálisnak szájába beillő okoskodásra bocsátkozott-ki az Orátor: — „Ez által arra tanittatik-meg 25 esztendeig tartott hadakozás után a' nemzet, hogy az ő iparkodásainak 's minden áldozat-tételeinek jutalma, 's az ő példanéül való győzedelmeskedéseinek gyümölcse, az ő Constitützionális jusainak megcsönkittatása legyen, mellyekért ő ily sokat szenvedett, ily sokat tett; 's hogy eme' valósággal rendkívül való embernek, ki ellen Anglia 20 esztendeig tusakodott, megverettetése, a' nemzet szabadságának megverettetését vonta maga után. Ő úgy

hiszi, hogy kétkedés nélkül erőssitheti, hogy a' nemzet husz olyan győzedelmet, mint a' *Watterlooi* volt, nem tartana elegendő elégtételnek, szabadságának egy elveszett részéért. Hijába mondják azt néki, hogy jusainak csak egy részét veszik-el, azért, hogy a' többit annál bizonyosabban megtarthassák. Mi fog az ő jusaiból fennmaradni, ha ezen Billek megerőssítettnek? Micsoda félelemmel fogja Anglia ennekutánna valamelly hadakozásnak elkövetkezését várni, ha minden új győzedelme által csak a' vakmerő bátor szabad akarat gyarapittatik? A' győzedelemnek reánk nézve csak úgy lenne becese, ha szabadságunknak új támoszt szerezne. A' győzedelmeskedés csak úgy esik, ha a' csatázók' mellyét szabadság' lelke eleveníti. És mi ébreszti-fel ezen férjfiui érzékenységet? A' szabad nyomtatás. Mi volt az, a' mi, Országunknak eltökéllettséget adott arra, hogy ily hosszú hadakozást türelemmel kiálljon? Kétségen kívül azon irások, a' mellyek gyakran nagyitva de mindenkör tüzes láng'vonásaival rajzolták-le Frantzia Ország Uralkodójának nagyravágyását. Mi tüzelte nemzetünket inkább a' vitézségre, mint az az öszszehasonlítás, mellyet a' mi nyomtatási szabadságunk Frantzia Orzágnak katonasországlása és Nagy Britannianak Conslützió épült szabadsága között, az ő szemei előtt naponként tett. Ezen régi szövetségesünket most lánczra akarják tenni: ily jutalmat érdemlett-é az ilyen szolgálat? Terhesebb lehetett volna-é a' tudományok' függetlenségére 's az elmesség' fennrepdesésére nézve ezen rendelésnél a' Censúra alá való vettetés? Mi a' Censúra a' Számkivettetéshez képest? Pedig ezen büntetés is, bár Angliában egészen új, még se mindenké- re nézve egy forma sajnos; a' mi némely embernek halálos ítélet, másnak csak semmiség, Ezekre nézve jó lenne, ha

Angliának Parlamentuma a' nyomtatási szabadság' becsét jól megfontolná; 's jól meggondolná, előbb, hogy sem a' gyáva visszeselésekért a' szabad embernek legszebb elsőségi jusát ily sietve semmivé tenné, mi hasznot hajtott Angliának a' nyomtatási szabadság, 's mit hajthat még ennekutánna? (halljuk! halljuk! ily kiáltás hallatott ezen utolsó szavakra). — Mások is beszéltek a' Ministerek' jovallása ellen, de még is meghatározatott az, még pedig nagy többséggel. Pártfogóji 222-ten találtattak, 's csak 76-ton mondtak ellene.

* * *

Irlandiában a' Galvay nevű Grófságnak három kerületeiről kihirdettetett, hogy támodás állapotjában légyenek.

Az Uj esztendő' első hetében Princz Coburg Leopold, Herczeg Wellington és sok más nagyok a' Gróf Darnley jószágán apró vadászatot tartván, Herczeg Wellington tanácsolta, hogy szerencsétlenségnek elkerülése végett jó leszen, hogy oszszak-ki magokat bizonyos helyekre: de elmellőztetett tanácslásának megfogadása. De vagy ketten nem soká meg is bánták. Maga Herczeg Wellington egy fáczánra lövén 's Gróf Darnleynek nagyon közel-létét észre nem vévén, néhány selétjei az orczáját megsebesítették. Gróf *Vernon* még szerencsétlenebb volt, mert egy fa mellett állva egy nyulra czélozván, 's őtet Lord Chinton, a' ki ugyan azon nyulra czélt, nem látván, majd az egész töltés a' Gróf testébe ment, úgy hogy azonnal haza kellett vitetni magát.

A' rendkívül kemény tél Londonban oly szörnyű inséget okozott eleség' és tüzelés' dolgában a' szegények között, hogy a' Chesteri Püspök és sok gazdag kereskedők a' Lordmájor előlülése alatt

összegyülekezni, 's a' szerencsétlenek' felsegíttetését munkába venni jónak találták. A' gyűjtemény még ott az ülésben 1000 font Sterlingre telt. Hick nevű gazdag kereskedő pedig magazinumházait ajánlotta nékiek oda, a' hova magokat bevonhatják. Több ilyen intézetek is állittattak fel London külömbkülömb szegényebb részein.

Ritka házosság. Young nevű, 80 esztendőös öreg Paddingtonban egy 21 esztendőös hajadonnal lépett házossági életre. Az ember tűzifa-fűrészelésből él. Ifjú feleségét karján fogva vezette a' templomba, a' hova minden előbbeni házosságából való gyermekei, unokái, 's egyéb rokonai elkisérték. Gyermekei száma 14-re, unokái száma 38-ra telnek. Legfiatalabb leánya 40 és 50 esztendőök közt való idejű; még hajadon; ez is ott volt attya' kísérőji között. Az öreg vőlegény veres háló sipkával tisztelkedett az esketön.

Északi Amerika.

Végezete az Elölülő által a' Congressushoz intéztetett előadásnak: —

„Ha szembetünövé leszen, hogy Spanyol Ország a' maga plántatartományait megnyugtadni hijába iparkodik, feltehetjük, hogy önn' maga meg fog szünni ezen iparkodástól. Alig lehet kétségbe is hozni; hogy a' barátságos Hatalmasságoknak vélekedése a' Spanyol Országlószerékhez semmi befolyást nem fognak mutatni. A' mi nemzeti Karakterünkre nézve fontos dolog az, hogy a' neutralisságot meg ne rontsuk; azt mi meg nem engedhetjük, hogy törvényeink elől ki lehessen állani, melyre nézve a' Congressusra bizom, hogy fontolja-meg, hogy valyon nem jó lenne-é, ezen czélnak elérése végett törvényeinket újabb vizsgálás alá vonni.

Annak megfontolását is a' Congressusra bizom, hogy valyon nem jó lenne é azon kikötőhelyeinket név szerént meghatározni, mellyekbe az idegen hadi és ragadozó hajók bebocsáttassanak. Ezen eszközzel való élésre nekünk szükségünk van azért, hogy e' nélkül kereskedési rendszabásainkat bajosan tartathatjuk fenn. Azon időben mikor Angliával a' kereskedési kötésnek megújíttatása eránt alkudoztunk, remélettük, hogy azon feltételre nézve, hogy az Egyesült Státusoknak hajójik, a' Napkeleti és Napnyugoti Indiai Anglus kikötőhelyekbe befognak bocsáttatni, melly feltétel mind két résznek hasznos lett volna, megegyezhetünk: hanem, mivel az eggyezes meg nem eshetett, tehát az Egyesült Státusok' Biztosai Ultimatumot adtak által az Anglus Biztosoknak, mellyet ezek megvizsgálván újabb ajánlásokat tettek, de a' mellyeket mi el nem fogadni barátságosan jónak találtunk. A' Congressusra bizom, hogy fontolja - meg, valyon nem jó lenne - é a' tilalmazó eszközöket megkeményíteni, mert ámbár még eddig a' kereskedésre nézve semmi kötésre nem léphettünk is, arra mindazonáltal csakugyan mind két rész hajlandónak mutatja magát, hogy a' szükségesnek látszó rendszabások megtéssenek. Az Angliával 1818-ban Okt. 20-dikán kötött Alkuban meghatározott vala, hogy ennek az a' cikkelye, melly azt illeti, hogy a' Rabszolgák az Egyesült Státusok' hajóiról a' Britannus tiszték által elvétethessenek, megítélés végett valamely barátságos Hatalmasságra bizattassék. Londonban lévő Követünkre biztuk, hogy ezen Hatalmasságot az Anglus kabinetnek nevezze-meg, 's most azt a' váloszt várjuk, a' melyhez ezutánni eszközeinket alkalmaztatni fogjuk. —

„Azon nagy pénzszükség mellett is,

a' melly minden tartományainkban megéreztetett, az 1819-dik esztendő Septem-berének 30-dikán 15 millió Dollárokra telt a' lefolyt esztendei jövedelmünk, melly summából minden addig való szükségünk megtétetvén, megmaradtak két és fél milliójink. A' mi a' jövő esztendőre való költségeinket illeti, megláthatjátok a' kincstár által előtökbe terjesztetett la-istromból. A' Föld terméseinek megolcsulását, minthogy annak napszámosaink bérehez befolyása volt, fábrikáink is megéreztek a' pénznek megszűkülése miatt. Nagyon fontos dolog, hogy nemzeti manufakturáink buzdittassanak, a' melly czélt hogy micsoda eszközök által lehesen elérni, a' Congressus' bölcsessége határozhatja-meg. —

„Partjaink' megvizsgálata, melly annak meghatározása végett tétetett, hogy hol kelljen erősségeket építtetnünk, elvégeztetett 's az építésre megkivántató holmik már a' Meksikói és a' Chesepeaki öblökbe öszsze hordattak. A' Potomak' napkeleti partján 's a' Peapatel mellett elkezdődött építések már jól előre haladtak. Inzsínörjeink a' jövő tavaszon, Északra és Észak-keletre fekvő partjaink-nak megvizsgálását veszik munkába. Se-regeink, mellyek a' Mississipi mellett Sz. Péternek elfoglalására küldettettek, oda magokat már befészkeltek, 's azok, mellyek a' Missouri mellett Yellon-Stonéhez rendeltettek, oda a' jövő tavaszon megérkeznek. Hadi hajójinknak építtetése előmenetelesen tolytattatott, feles épü-letrevaló fa öszsze hordattatott, 's reménlhetjük, hogy hadi hajójink nem soká a' meghatározott számra fognak telni. Szükségesnek találtuk, hogy a' Csendes-és Közép-tengereken, kereskedésünknek oltalmaztatására feles tengeri erőt tart-sunk. Ezen eszközzel való élés a' meg-sokasodott tengeri ragadozókra nézve is,

a' kik némelly tengereken minden zászlókat megtámodnak 's ragadozásszomjúzásokkal mindenek ellen gyakorolják. A' Szerencsenvásárlásnak eltöröltetése eránt is rendelések tétettek, 's hajójiak' vezéreiknek megparancsoltatott, hogy minden Amérikai hajót, mellyet ilyen Rabszolgákkal terhelve elől találják, fogjanak-el. Reménlhető, hogy ezen eszközöket más nemzetek is elő vévén, oly szerencsések leszünk, hogy semmivé teszszük azt a' kereskedést, melly az erkölcsiség által kipalléroztatott világnak gyálatjára van. Mi Commadore Perry t, kitől a' halál által ezen esztendőben fosztattunk-meg, sajnálhatjuk. Az ő vitézsége az utolsó hadakozásban hazánk' diességét nevelte, halála, mint nemzeti kárvallás, sirattatik. Költ Washingtonban, Dec. 7-dikén, 1819-ben. —“

„Aláírta: James Monroe.

Ujabb Ujságok.

Spanyol Ország. — Hogy mind két rész meghalgattassék, ide teszszük a' ma kijött Beobachterből a' Párisi Journal-des-Debatsnak azon tudósítók ellen intézett neheztelő előadását, kik a' Spanyol czikkely alatt feljebb felhozott támadásokat kihirdették: — „Páris Jan. 23-dikán. Ha revoluzziós embereinknek karakterjüket nem esmernők, úgy mond, csudálkoznunk lehetne azon örvendezésen, mellyet kimutattak, midőn az Andalusia-ban kiütött lázzadást hallották. Mi hi-

zelkedünk magunknak, hogy ők a' magok bünös reménségeikben most is megfognak csalattatni. Minden ezen részre tartozó Journaljaink nagyitva 's elrontva adták elő a' megtörtént dolgokat. Némelyek már tegnap jelentették, hogy a' Rebellisek Radiksnak birtokában volnának; mások, hogy már Madridnak vették volna útjokat, 's hogy az Udvar Madridnak odahagyásához készitené magát. A' ma kijött Constituzionel pedig azt mondja, hogy mind ezeknek valóságoknak kell lenni, minthogy a' Spanyol Követ nem mondott ellenek. Sok dolga volna ő Excellentiának, ha minden gyávaságoknak ellenek akarna mondani, a' mellyeket Spanyol Országról ezen levelek kihirdetnek. De külömben is esmeri őket a' közönséges vélekedés, 's nem ad több hitelt nékik, mint a' mennyit érdemelnek. Mi, fájlalván, hogy csakugyan történt valami, a' mi az ő bünös örvendezésekre okot szolgáltatott, erőssithetjük, hogy a' kihirdett dolgok többire hamisságok, vagy nagyítottak. A' mi Ujságairk, mellyeket Madridból vettünk, legújabbak; Jan. 13-dikán indultak. Ezek szerint nem igaz, hogy a' Rebellisek Radikst elfoglalták, 's azután Madridnak vették volna útjokat. A' Rebellisek, minekutánna Radiktól az oda való hűséges nemzeti 's tengeri katonaság által vissza verettettek volna, most Leon szigetén 's Bornosban állapodtak meg. Generális Freyre hatar nélkül való hatalmat kapott az Országlószéktől a' nyughatatlanoknak elcsendesítésére 's a' t.“

8 záz forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —
Febr. 1. napján 250 $\frac{1}{4}$ — 3-dikán 250 $\frac{1}{4}$ — forintot.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

E' folyó November Havának 7-dik napján Rosnyón, T. N. Gömör Vármegyében a' Nemes Gyulay Ignácz Gróf Ezerjedjébéli Zembíók Márton nevezetű egyik Kápláljának vitéz tetteiért, a' Felseges Hedi Tanács Elölülője és Feldmarschal Schwartzenberg ő Hertzegségének parantsolatjából, a' Felseges Orosz Császár Szent György 5-dik érdem rendje, az itt lakozó Méltóságos és Fő Tisztelendő Galanthai Esterházy László Gróf és Püspök Ur ő Nagysága által a' Rezydentziájának szálájában öszve sereglett Fő Tisztelendő Pagság, itt lévő pensionátus és characterrel kilépett Tiszt, a' T. Ns. Vármegyének itt lakozó Tisztviselői, a' Nemes Város Tanácsa és meghívott előbbkelő polgároknak; úgy a' Rezydentzia előtt fegyverben való állása alatt, és az öszve csoportozott lakosok előtt az Altánon egész fényességgel, mellyére, általa mondott szivreható orátziónak elmondása után, felfüggesztetett.

Melly örömet hozó, ritkán történt, 's minden Hazafit buzgósággal betöltő alkalmatosság mellett Nemes Rosnyó Városa Nemzetes Fő Birája Roszty József Ur az édes Haza illy megdiszesítésétől 's érdemnek megjutalmaztatásától szintén indittatván, önnön maga értékeből a' T. Ns. Gömör, úgy a' T. Ns. Torna Vármegyétől öszve sereglett Vitézlő-Rendnek a Strázsamestertől fogva, fejre egy napi fizetést (Löhnungot) egy itze hort, és egy font hust igazi hazaszeretet indulatjából, adni méltóztatott.

B é t s.

Az ezen Fő Várossal általellenben lévő Markfeld nevű térségről írják, hogy a' ki látott is valaha árvizek által okoztatott irióztatóságokat, azt az inséget még e' se képzelheti, melyre az ezen térségen talaltató falukat a' minapi reméntelen ár-víz, jég-menés, 's az időnek hirtelen való meghidegülese, a' Duna' vizének hirtelen való lepadása, 's a' jég-halmoknak idefagyása, juttatta, pedig azt mondják, 's nem is ok nélkül, hogy e' még csak előpostája lehet a' sokkal nagyobb veszedelemnek, a' mellyet, valamelly hirtelen következhető olvadás okozhat; minthogy a' felsőbb vidékekről ide hozott jég a' Duna' legfőbb ágait a' fenekétől fogva a' partjáig úgy eltöltötte, hogy most is, pedig a' víz csak közönséges nagyságú, folyásában gátoltatván majd itt majd ott kicsap.

H í r a d á s.

Erdélyben Ns. Kolos Vármegyében Gyalu Mező Városában a' Galanthai Méltóságos Gróf Eszterházy Nep. János Ur ő Excellenziaja Vendégfogadójában a' jó rendet az azon Uradalomhoz tartozó Provisoratus az Utazókra nézve kívánván felállítani: ezennel minden renden lévőknek hírül adja, hogy azon Vendégfogadóban ételt, italt, és minden tekintetben jó szolgálatot a' Vendégek illendő áron találnak, úgy nem külömben valamint ezen, úgy a' következő Farsangokon is Közönséges Maskarás Bálak fognak adatni. Ezen Uradalmi Mező Város fekszik Kolosváron felyül 1 1/2 órányi járásra a' Szamos vize mellett a' Wáradra menő Ország utban.